

10 preguntes sobre el dictamen aranzelari del Tribunal Suprem dels EUA

1. Quina ha estat la decisió?

Per una majoria de 6 a 3, el Tribunal Suprem ha considerat que el recurs a la Llei d'emergència econòmica (IEEPA) no és la via legal adequada per a l'establiment d'aranzels generals i que, en tractar-se d'una mesura amb naturalesa tributària, aquesta competència recau en el Congrés.

2. Quins aranzels afecta?

El dictamen anul·la tant els aranzels imposats al Canadà, Mèxic i la Xina, vinculats al tràfic de drogues, com els anunciats el *Liberation Day* i les seves posteriors modificacions (també els utilitzats amb finalitats geopolítiques basades en la IEEPA, com el recent del 25% sobre els països que mantinguin relacions econòmiques amb l'Iran o els precedents vinculats al Brasil, Rússia o Veneçuela).

3. Quins no?

El dictamen no afecta els aranzels sectorials aprovats amb criteris de seguretat nacional sota la Secció 232 de la Llei d'Expansió Comercial, com els establerts sobre automòbils i components, alumini, acer, coure, determinats productes de mobiliari i vehicles comercials.

4. Quina resposta ha donat el Govern?

El mateix dia del dictamen, una proclamació presidencial va activar la Secció 122 de la Llei de Comerç, que permet un aranzel general transitori de fins al 15% durant 150 dies per a la resolució de problemes fonamentals de pagaments internacionals. El dimarts 24 de febrer, va entrar en vigor un aranzel general del 10%.

5. Quins països i productes afecten les noves mesures?

L'aranzel sota la Secció 122 s'aplica de forma no discriminatòria, és a dir, de manera uniforme a tots els països. La proclamació estableix que l'aranzel no s'acumula sobre els sectorials vigents, ni sobre les importacions des del Canadà i des de Mèxic que compleixin les condicions del tractat comercial que mantenen amb els EUA (T-MEC, abans TLCAN). Així mateix, es defineix una llista d'exempcions que inclou, entre d'altres, determinats minerals crítics, productes agrícoles, farmacèutics i electrònics.

6. Quines altres mesures pot adoptar el Govern?

Després de l'aprovació del nou aranzel general del 10%, Trump va amenaçar amb apujar-lo al màxim del 15% que permet la Secció 122. A més a més, la proclamació presidencial va incloure el mandat d'iniciar investigacions a països per pràctiques deslleials sota la Secció 301 de la Llei de Comerç, mentre que s'espera també l'extensió d'aranzels sectorials sota la Secció 232, amb potencial focus en productes farmacèutics i electrònics. A diferència dels aranzels

aprovats sota la IEEPA i de l'activat ara, aquestes alternatives requereixen una major càrrega procedimental i compten amb precedents, com l'ús de la Secció 301 per a la Xina durant la primera Administració Trump i el seu manteniment amb Biden.

7. Quines són les principals incògnites després del dictamen?

Els principals dubtes se centren en: (i) la batalla legal pels ingressos recaptats amb la IEEPA, que estimes en un rang de 125.000-150.000 milions de dòlars (equivalents al 0,4%-0,5% del PIB dels EUA), i les potencials noves reclamacions pel recurs a la Secció 122; (ii) la validesa dels acords bilaterals assolits des de l'estiu i els avantatges aranzelaris pactats (UE, el Japó, el Regne Unit, entre d'altres); (iii) l'estabilitat de la treva comercial i tecnològica amb la Xina assolida al novembre passat (Trump visitarà Pequín al final de març), i (iv) l'efecte sobre la reconfiguració comercial que es va produir el 2025 de les exportacions xineses al Vietnam (tèxtil, calçat i llar) o a Taiwan (maquinària i equipament).

8. Com ha quedat l'escenari d'aranzels després de la resposta al dictamen?

En conjunt, la sentència del Tribunal Suprem hauria reduït inicialment en prop de 7 p. p. l'aranzel mitjà sobre les importacions dels EUA considerant les polítiques anunciades. Amb posterioritat, després de l'activació de la Secció 122, hauria tornat a nivells pròxims a l'11% (en relació amb el 14% estimat prèviament).

9. Quins països redueixen o augmenten els aranzels en termes relatius?

De manera immediata, els majors beneficiats són la Xina, l'Índia i el Brasil, que redueixen de manera sensible els seus aranzels, mentre que, entre els perjudicats, hi hauria la UE i el Regne Unit, que havien assegurat unes reduccions específiques mitjançant acords bilaterals ara en dubte. Així, per exemple, un automòbil europeu podria pagar ara un aranzel del 27,5% (el 25% establert sota la Secció 232 més la taxa inicial de nació més afavorida del 2,5%), en relació amb el topall del 15% pactat llavors.

10. Canvia el dictamen del Suprem l'estratègia aranzelària de Trump?

No, es produeix un canvi d'instruments, amb un suport legal més sòlid. Els aranzels continuaran sent un eix central de la política comercial, fiscal i exterior dels EUA. De fet, durant el seu discurs de l'Estat de la Unió, Trump va reafirmar la seva visió que els ingressos aranzelaris reemplaçin a llarg termini l'impost sobre la renda federal.

David Martínez Turégano